

Sanayide daralma yaşanıyor

■ İMALAT **sanayi** daralıyor. İmalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) ağustos ayında şirketlerin yeni sipariş almakta zorlanmasının da etkisiyle 49'a gerileyerek imalat sektöründe daralmanın hızlanarak devam ettiğine işaret etti. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için S&P Global tarafından derlenen imalat PMI, temmuz ayında 49.9 değerini almıştı. Üretim ve tüketim faaliyetleri ağustos ayında daralırken istihdamda ise hafif artış kaydedildi.

Fiyat artışları imalatçılarda üretimi düşürdü

► **İstanbul Sanayi Odası**
(İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını belirtti. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. **İSO Türkiye** Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış gösterdi.

Türkiye üretim gücünü kaybediyor

YURT DIŞI SİPARİŞLERDE İVME KAYBI

ISO Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü. Çoğu sektörün yurt dışından alınan yeni siparişlerinde ivme kaybı yaşandı. Yeni sipariş hacminde de en belirgin düşüş giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi. Kara ve deniz taşıtlan başta olmak üzere üç sektörün yeni siparişlerinde ise büyüme gerçekleşti. Temmuz ayına kıyasla sadece iki sektörün (metalik olmayan mineral ürünler ve kara ve deniz taşıtlan) enflasyon oranında artış olmasına rağmen girdi maliyetleri genel olarak hızlı bir şekilde artmaya devam etti. En belirgin artış, enflasyonun 19 aylık zirveye ulaştığı kara ve deniz taşıtlan gerçekleşti. En ilimli artış ise ana metaller sektöründe izlendi. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artış kaydederken, bu sektörün enflasyon oranı Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Tekstil ise nihai ürün fiyatlarının artış hızı keskin bir yavaşlama göstermesine rağmen yine de yüksek düzeyde gerçekleşti.

İTHALAT ARTIYOR İHRACAT ÜÇ ÇEYREKTİR DARALIYOR

TÜİK Perşembe günü ikinci çeyrek büyüme verilerini yayımladı. Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,8 büyüme kaydederken, tüketim harcamaları bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlemiş hacim endeksi olarak yüzde 15,6 arttı. TÜİK'in açıkladığı verilere göre enflasyonist ortamda büyümeyi tüketim sınırlarken, üretim daraldı. Yüzde 2,6 küçülme ile sanayide birbirini izleyen 3. çeyrekte de daralma kaydedildi. Büyümede en olumsuz veri ihracat olarak ön plana çıktı. Üç çeyrektir ihracat daralarak pandemi sürecinden bu yana en uzun daralma serisi kaydederken, ithalatta ikinci çeyrekte görülen artış 3 yılın en yüksek artışı oldu. İhracat yüzde 9 küçülürken bu yılın ikinci çeyreğinde ekonomik büyümeyi 2.36 puan olumsuz etkiledi. Son üç çeyrektir ihracat daralarak ekonomik büyümeye negatif etki ederken, ithalat ise iç tüketimin canlılığı ile birlikte ikinci çeyrekte yüzde 20,2 büyüme gösterdi. İthalattaki bu hızlı artış ekonomik büyümeyi 3.92 puan pozitif etkiledi.

Türkiye'de son yıllarda uygulanan ekonomik politikaların etkileri patlamasına, enflasyonun tarihi zirvelere çıkmasına neden olurken, üretimi de sektöre uğratıyor. Üretimin maliyetleri her geçen gün katlanırken, üretim yapma kapasitesi azalıyor. Bütün öncü göstergeler üretim gücünün azaldığını gözler önüne seriyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Perşembe günü yayınladığı verilerde sanayide yüzde 2,6 küçülme gerçekleşerek 3 çeyrektir üst üste daralma kaydedilirken, kötü bir haberde imalat göstergesinden geldi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden ISO PMI Esik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermektен caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybı ve tüketicilerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesine belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi. -EKONOMİ SERVİSİ

Son yıllarda uygulanan ekonomik politikalar üretimin hızla gerilemesine neden oluyor. Perşembe günü TÜİK'in açıkladığı büyüme verilerinde yüzde 2,6 küçülme ile sanayide birbirini izleyen 3. çeyrekte de daralma kaydedilirken, kötü bir haberde imalat göstergesinden geldi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI, ağustosta 49 olarak gerçekleşerek yılın en düşük seviyesine geriledi. Üst üste iki ay 50 eşik değerinin altında kalan PMI, imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğüne işaret etti.

FOTOGRAFİKOR

YENİ SİPARİŞLERDEKİ AZALMA ÜRETİM HACMİNİ YAVAŞLATTI

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol açtı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mevcut artış serisinin en düşük oranında kaydedildi.

'FİYAT BASKILARI TALEBİ SINIRLIYOR'

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirilmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek" ifadesini kullandı.

10 SEKTÖRÜN SADECE 4'ÜNDE İSTİHDAM ARTIŞI

Takip edilen 10 sektörden 4'ünde istihdam artarken, en yüksek artış istihdamın son 3 ayda ilk kez büyümeye geçtiği kara ve deniz taşıtlan gerçekleşti. İstihdam hacmindeki en belirgin düşüşler ise giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde görüldü. Firmalar satın alma faaliyetleri konusunda genel olarak temkinli davranırken, yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtlan büyüme sinyali verdi. Gıda firmaları girdi alımlarını değiştirmekten, geri kalan yedi sektörün tamamında satın alma hacmi düşüş kaydetti. Tedarikçilerin teslimat süreleri genel olarak uzarken, en belirgin gecikmeler kimyasa, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gözlemlendi. Teslimat sürelerindeki en ilimli artış ise tekstil ürünlerinde gerçekleşti.

İmalat endeksi yılın en düşük seviyesinde kaldı

TÜRKİYE'nin İmalat PMI göstergesi, ekonomik gidişata ilişkin zayıf sinyal veriyor. Ağustos ayında yeni siparişler ve üretim daraldı. Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda

49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını söylerken, müşterileri yeni sipariş vermekten caydırılan temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı

seyrini korudu. Türk lirasının ABD doları karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi. Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol açtı. Söz konusu

yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Verileri değerlendiren S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sı-

nırlarken, bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek." ■ **Kadir Ok**

İSO İmalat PMI ağustosta geriledi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. Buna göre endeks, ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdü-

ğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. İSO Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü.

makale

OVP, GERÇEKÇİ ÇÖZÜMLER GETİRMELİ VE BU KEZ KARARLILIKLA UYGULANMALI!

Çok önemseydiğimiz OVP'den beklentimiz, makro-finansal istikrarımızı güçlendirmek için bir yol haritası ortaya koyması, finansmana erişim gibi kısa vadeli sorunlarımızda gerçekçi çözümlere zemin hazırlaması ve belki de en önemlisi, mevcut küresel rekabet ortamında **sanayici** ve ihracatçımızın ihtiyaç duyduğu yapısal reformları içermesidir. Diğer önemli husus da programın bu kez kararlılıkla uygulanması gerektiğidir.

Türkiye'nin uzun vadeli geleceğini güçlü bir şekilde dizayn edebilmek için mutlaka ve mutlaka farklı ve güçlü yatırımlara ihtiyacı var. Kaynaklar doğru ve verimli kullanılmalı. İçinde bulunduğumuz dönem, kaynak sıkıntılarının herkes tarafından kabul edildiği bir dönemdir. İşte bu noktada önemle vurgulamak isterim ki bizler ülke olarak en önemli kaynak aktarımını, Türkiye'nin yarınlarını oluşturacak, katma değerler verecek, döviz yaratacak, nitelikli istihdam yaratacak olan **sanayi** yatırımlarına yoğunlaşmalıyız.

OVP oluşturulurken **sanayinin** yatırım motivasyonunu ve yatırım enerjisini kaynak yetersizliğinden dolayı sektöre uğratmamalıyız" vurgusu da yapan Bahçivan "Türkiye'deki özel bankacılığın böyle bir imkan doğurmasının mümkün olmadığı hepimizin malumu. Bu konuda kullanılacak olan yöntemler ne olacak? Bunu uygulayacak olan mekanizmaların, bunu uygulayacak olan kurumların hangi kaynaklarla besleneceği noktasında geldiğimizde; işte OVP'yi sabırsızlıkla beklememizin nedeni budur.

Yeni ekonomi yönetiminin dış temaslarının olumlu sonuçları CDS primindeki gerilemeden de kısmen görüldü. Fakat 400'lü CDS seviyelerinin bizim arzu ettiğimiz kaliteli ve uzun vadeli kaynak akışı için yeterli olmadığını da kabul etmeliyiz. Onun için bizim sabırla bu güveni oluşturacak ve bu güveni asla ve asla soru işaretlerine dönüştürmeyecek istikrarlı bir tutum içinde olmamız gerekmektedir.

Eximbank'ın sermaye yapısı güçlendirilmeli!

Önümüzdeki dönemde de ihracatçı **sanayimizin** en güçlü iş ortağı olmaya devam edecek olan Türk Eximbank'ın, ihracatımızın daha da gelişmesi ve sorunsuz işlemesinin sağlanması için sermaye yapısı güçlendirilmelidir. Şu anda Eximbank, Türk bankacılık sisteminde ihracat odaklı çalışan **sanayicilerin** en önemli finansman ayağı. 2000'li yılların başında 30

ISO Yönetim Kurulu Başkanı*Erdal Bahçivan*

milyar dolar bandında olan ihracatımızın bugün 250 milyar doların üzerine çıkmış olmasında Eximbank'ın ihracatımıza sağladığı kredi imkanlarının etkisi hiç kuşkusuz büyük oldu. Fakat bugün geldiğimiz noktada sahip olduğumuz ihracat potansiyelimiz nedeniyle ihracatçımız çok daha fazla finansman desteğine ihtiyaç duymaktadır. Buna karşın son iki yılda Eximbank kaynaklarının artması bir yana, azaldığını görmekteyiz. Eximbank kredileri 2020 yılında 28,5 milyar dolar ile en yüksek seviyede iken, 2022 yılında 19,6 milyar dolar oldu.

Yine ihracatçılar için hayati öneme sahip olan reeskont kredilerinde ise çok daha çarpıcı bir gerçekle karşı karşıyayız. Bu kredilerde dolar bazında yalnızca son 5 yılın ortalama performansını sürdürebilmemiz için gerekli olan günlük kredi hacmi, yaptığımız hesaplamalara göre 3,5 milyar lira düzeyinde iken, sizin de katkınızla 1,5 milyar liraya yükseltilecek rakamın piyasaları rahatlatmada yeterli olmadığı görülüyor. Yine 2018-2020 yıllarında Eximbank kredilerindeki ihracat kredileri oranı da yüzde 15 iken, 2022 yılında ise yüzde 7,7'ye geriledi. Bu rakamlar da bize, geçmişteki tabloların daha da geliştirilmesi gerekirken, bizim ona bile daha dönememiş olduğumuzu gösteriyor.

makale

İhracatı Geliştirme Modeli daha da güçlendirilmeli!

Hükümetimizin yeni çalışma döneminde bankanın imkanlarının yeniden artırılmasına yönelik hedef ve gayretlerini takdirle izliyoruz. Başka yapılabileceklerle de dikkatinizi çekmek istiyorum. Örneğin, banka teminat mektubu dışında, geçmiş dönemde başlayan ve çok doğru bir metot olan İhracatı Geliştirme Fonu modelinin daha da güçlendirilmesini bekliyoruz. Çünkü sadece bankalar üzerinden sağlanan bir model, banka teminat mektubuna dayalı bir sistem; içine girmiş olduğumuz dönemde enflasyona karşı eriyen bilançolar nedeniyle, teminat oluşturmaya ne yazık ki imkan vermiyor. İhracatı Geliştirme Fonuna ilave olarak, birikmiş KDV alacaklarının başta Türk Eximbank kredilerinde ve kamuya dönük işlemlerde teminat olarak gösterilebilmesinin de sanayimizin teminat sorununa bir ölçüde çözüm olabileceğini değerlendiriyoruz. Teminat konusunda değinmek istediğim bir diğer önemli husus da kredilerin peşin ödenen faiz tutarının da teminat tutarına dahil edilmesi ile ilgili. Teminatın, krediyi alırken zaten peşin ödenen faiz tutarını da içerecek şekilde alınması finansla erişmekte güçlük çeken firmalarımıza ilave yük getirmektedir.

Eximbank'ın kısa vadeli krediler kadar özellikle, katma değerli makine sektörüne dönük ticareti de finansman yoluyla destekleyecek bir politikası olması gerekir düşüncesindeyiz. Bu sektörümüzün şu anda bu konudaki en önemli dezavantajı yurt dışına çıktıkları zaman karşılarındaki rakiplerinin oluşturmuş olduğu çok daha güçlü uzun vadeli satıcı kredileri. Bu nedenle Türk Eximbank'ın Türkiye'nin en katma değerli ihracat imkanını sağlayan bu sektöre dönük daha uzun vadeli

bir destek programının olmasını çok önemsiyoruz. İhracatımızın gelişmesi ve sorunsuz işlemesi için bir diğer önemli enstrüman Türk Eximbank'ın uyguladığı ticari alacak sigortasıdır. Ancak bu sigortanın uygulanmasında sorunlar yaşanıyor. Türk Eximbank zaman zaman yaşanan sorunları alıcı-satıcı arasındaki anlaşmazlık olarak yorumlamakta, ihracatçımızı dava açmaya yönlendirmekte, bu da hasar ödeme süreçlerini çok uzatmaktadır. Çözüm önerisi olarak, Türk Eximbank hasarın bir kısmını defaten ödemeli, hasar ile ilgili nihai kararda alıcı haklı ise kalan bölümü ödemeli, haksız ise yaptığı ödemeyi geri almalıdır. Sigorta konusunda bir diğer önerimiz de Uçtan Uca Risk Teminatı Sigortası uygulamasının başlatılmasıdır. İhracat mevcut koşullar içinde hem daha zorlaşmış hem de rekabet çok daha ağırlaşmıştır. Türkiye'nin hedef olarak belirlediği uzak pazarlarda avantaj sağlanması için Türk Eximbank bu ülkeleri hedefine alarak alacak sigortası ön çalışmaları yapmalı, reasüre desteği oluşturmalı ve ticari alacak sigortası kapsamını genişletmelidir. Ayrıca, Türk Eximbank alıcılara açtığı limitleri daha sık güncellemeli ve yetersiz hale gelen sigorta limitlerini artırmalıdır.

Gümrük Birliği revize edilmeli!

AB'ye tam üyelik hedefinin korunması ve yeni bir ivme kazandırılması gerekiyor. Gümrük Birliği revize edilmeli. Sürdürülebilirlik de Gümrük Birliği ile ele alınması gereken, ekonomimiz açısından fırsat oluşturacak olan bir başka önemli konu başlığı. Tarım ve hizmet sektörlerinin de Gümrük Birliğine dahil edilmesi ile Türkiye'nin ihracatında ve GSYH'sinde kayda değer bir artış yaşanacaktır. STA'lar da zaten müzakerenin ilk maddesi olmalıdır.

İSO Türkiye İmalat PMI ağustosta 49,0 oldu

Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdi.

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye

İmalat PMI anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti.

Müşterileri yeni sipariş vermekten caydırıcı temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

4 SEKTÖRDE ÜRETİM ARTTI

İSO Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden

elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü. Çoğu sektörün yurt dışından alınan yeni siparişlerinde ivme kaybı yaşandı. Yeni sipariş hacminde de en belirgin düşüş giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi.

Temmuz ayına kıyasla sadece iki sektörün (metalik olmayan mineral ürünler ve kara ve deniz taşıtları) enflasyon oranında artış olmasına rağmen girdi maliyetleri genel olarak hızlı bir şekilde artmaya devam etti. En belirgin artış, enflasyonun 19 aylık zirveye ulaştığı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. En ılımlı artış ise ana metaller sektöründe izlendi. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı ar-

tışı kaydederken, bu sektörün enflasyon oranı Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Tekstilde ise nihai ürün fiyatlarının artış hızı keskin bir yavaşlama göstermesine rağmen yine de yüksek düzeyde gerçekleşti.

Takip edilen 10 sektörden 4'ünde istihdam artarken, en yüksek artış istihdamın son 3 ayda ilk kez büyümeye geçtiği kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. İstihdam hacmindeki en belirgin düşüşler ise giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde görüldü. Firmalar satın alma faaliyetleri konusunda genel olarak temkinli davranırken, yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları büyüme sinyali verdi. Gıda firmaları girdi alımlarını değiştirmekten, geri kalan yedi sektörün tamamında satın alma hacmi düşüş kaydetti. AA

Firmalar siparişte zorlanıyor

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti. **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti. ■ 8'de

İMALAT SEKTÖRÜNDE SİPARİŞLER AZALIYOR

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti. **ISO Türkiye** İmalat PMI anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

ÜRETİM DARALDI

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol açtı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması

ISO Türkiye İmalat PMI ağustosta 49,0 oldu. Ekonomist Andrew Harker, "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı" dedi

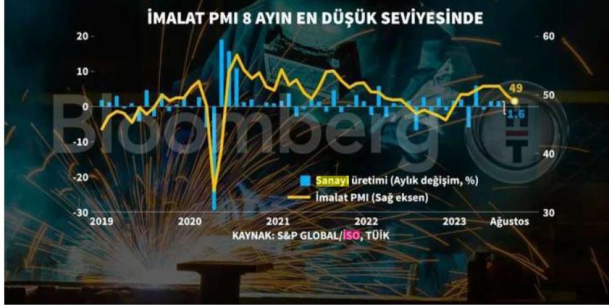
ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mevcut artış serisinin en düşük oranında kaydedildi. Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da

faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek." ifadesini kullandı. **ISO Türkiye** Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü.

▶ ÜRETİM AZALIYOR

Yeni ekonomi yönetiminin aldığı tedbirler dış ticaret açığında çok etki göstermedi ama ticareti yavaşlattı. Ağustos ayında üretim daraldı. Türkiye'nin imalat durumunu gösteren PMI endeksi ağustosta bir önceki aya göre 0,9 puan geriledi, 49,9'dan 49'a düştü. Endeksin 50'nin altında olması ekonomideki yavaşlamaya işaret ediyor. **9'da**

AĞUSTOSTA ÜRETİM DARALDI

Türkiye'nin İmalat PMI göstergesi, ekonomik gidişata ilişkin zayıf sinyal veriyor. Ağustos ayında yeni siparişler ve üretim daraldı.

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti.

Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdiler. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının ABD doları karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu.

Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

İmalat göstergesi yılın en düşük seviyesinde

TÜRKİYE imalat sektöründeki ivme kaybı sürüyor. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, Ağustos'ta 49 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50 eşik değerinin altında kalarak imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğünü yönünde sinyal verdi. Endeks Temmuz ayında 49,9 olmuştu. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdiler.

İmalat PMI 8 ayın en düşük seviyesine geriledi

İMALATTA
SERT DÜŞÜŞÜ!

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan Türkiye İmalat PMI, ağustosta 49 seviyesine gerileyerek üst üste ikinci ay daralmaya işaret etti. Ağustosta 10 sektörün sadece 4'ünde üretim arttı

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre, temmuzda 49,9 değerini alan Türkiye İmalat PMI ağustosta 49'a geriledi ve üst üste ikinci ay 50 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Son 2 aydır 51,5 düzeyinde yatay seyir izleyen **İSO Türkiye** İma-

lat PMI, temmuzda 49,9'a gerilemişti. Endeks böylece, ağustos itibarıyla 8 ayın en düşük seviyesine gerilemiş oldu.

SADECE 4 SEKTÖRDE ÜRETİM ARTTI

Firmalar yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki aya göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye Sektörel PMI

ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden dördünde üretim arttı. En güçlü artış, elektrikli ve elektronik ürünlerinde oldu, en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü. Çoğu sektör yeni siparişlerde ivme kaybederken, girdi maliyetleri de genel olarak hızlı bir şekilde artmayı sürdürdü. En belirgin artış, kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti.

FİYAT BASKILARI TALEBİ SINIRLADI

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da faaliyet koşullarında

genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek."

İmalat PMI en düşük seviyede

İSO İmalat PMI, temmuz ayının ardından ağustosta da eşik değer olan 50'nin altında. 49 ile yılın en düşük seviyesinde yer alan PMI, imalat sektöründe ivme kaybının sürdüğüne işaret ediyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin ağustos ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti.

Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerin-

deki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol

açtı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mevcut artış serisinin en

düşük oranında kaydedildi.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek" dedi.

İSO Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. (aa)

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, Ağustos'ta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi.

ENDEKSİN düzeyi, yavaşlamanın ilimli düzeyde olduğuna işaret etti. Firmalar yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki aya göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Ağustos Ayı Raporu'na göre, takip edilen 10 sektörden 4'ünde üretim arttı. En güçlü artış, elektrikli ve elektronik ürünlerinde oldu, en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü. Çoğu sektör yeni siparişlerde ivme kaybederken girdi maliyetleri de genel olarak hızlı bir şekilde artmayı sürdürdü. En belirgin artış, kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artışı kaydetti. 10 sektörden 4'ünde istihdam arttı.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Temmuz'da 49,9 olan manşet PMI Ağustos'ta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ilimli düzeyde olduğuna işaret etti.

Firmalar Ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdiler. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış Temmuz'daki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk Lirası'nın ABD Doları karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu.

Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, Ağustos'ta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol açtı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da Temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye

devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mevcut artış serisinin en düşük oranında kaydedildi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Ağustos verileri Türk imalatçıların yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamayla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi hâlinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek."

4 sektörde üretim arttı, çoğu sektör ise yeni siparişlerde ivme kaybetti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Ağustos Ayı Raporu'na göre, takip edilen 10 sektörden 4'ü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü.

Çoğu sektörün yurt dışından alınan yeni siparişlerinde ivme kaybı yaşandı. Yeni sipariş hacminde de en belirgin düşüş giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi. Kara ve deniz taşıtları başta olmak üzere üç sektörün yeni siparişlerinde ise büyüme gerçekleşti.

Temmuz ayına kıyasla sadece iki sektörün (metalik olmayan mineral ürünler ve kara ve deniz taşıtları) enflasyon oranında artış olmasına rağmen girdi maliyetleri genel olarak hızlı bir şekilde artmaya devam etti. En belirgin artış, enflasyonun 19 aylık zirveye ulaştığı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. En ilimli artış ise ana metaller sektöründe izlendi. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artışı kaydederken bu sektörün enflasyon oranı Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Tekstilde ise nihai ürün fiyatlarının artış hızı keskin bir yavaşlama göstermesine rağmen yine de yüksek düzeyde gerçekleşti.

Takip edilen 10 sektörden dördünde istihdam artarken en yüksek artış istihdamın son üç ayda ilk kez büyümeye geçtiği kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. İstihdam hacmindeki en belirgin düşüş ise giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde görüldü. Firmalar satın alma faaliyetleri konusunda genel olarak temkinli davranırken yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları büyüme sinyali verdi. Gıda firmaları girdi alımlarını değiştirmekten geri kalan yedi sektörün tamamında satın alma hacmi düşüş kaydetti. Tedarikçilerin teslimat süreleri genel olarak uzarken en belirgin gecikmeler kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gözlemlendi. Teslimat sürelerindeki en ilimli artış ise tekstil ürünlerinde gerçekleşti. **HABER MERKEZİ**

İmalatta depresyon

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan Türkiye İmalat PMI, ağustosta 49 seviyesine düşerek, 8 ayın en düşük seviyesine geriledi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Temmuzda 49,9 değerini alan Türkiye İmalat PMI, ağustosta 49'a

geriledi. Endeks böylece, ağustos itibarıyla 8 ayın en düşük seviyesine gerilemiş oldu. İmalat PMI, üst üste ikinci ay 50 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi.

FİYAT BASKILARI TETİKLEDİ

Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel

faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. 10 sektörden dördünde üretim arttı. En güçlü artış, elektrikli ve elektronik ürünlerinde, en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde oldu. En belirgin artış, kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artışı kaydetti. On sektörden dördünde istihdam arttı.

İmalatçı firmaların yüzde 30 ürünlerine zam yaptı

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Anket sonuçlarına göre, temmuzda 49.9 olan manset PMI ağustosta 49'a düştü ve üst üste ikinci ay 50 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdiler. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen hızlı seyrini korudu. Türk lirasının ABD doları karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

İSTİHDAM ARTIŞI SÜRÜYOR

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol

actı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mev-

cut artış serisinin en düşük oranında kaydedildi.

GİYİM VE DERİDE İŞÇİ ÇIKARMALAR OLDU

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden dördü üretimde artış kaydetti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyümeye bölgesine donerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde oluldu.

İstanbul'da gıda bir ayda yüzde 10 zamlandı

İSTANBUL'da perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretler Geçişme İndeksi, ağustosta bir önceki aya göre yüzde 8.8 arttı.

Yıllık bazda artış yüzde 74.17 oldu.

Ağustos 2023'de perakende fiyatlarda bir önceki aya göre; ulaştırma ve haberleşme harcamalarında yüzde 32.29, gıda harcamalarında yüzde 9.77, ev eşyası harcamalarında yüzde 8.94, diğer harcamalar grubunda yüzde 7.53, konut harcamalarında yüzde 6.5, kültür eğitim ve eğlence harcamalarında yüzde 4.11, sağlık ve kişisel bakım harcamalarında yüzde 1.87 ve giyim harcamalarında yüzde 0.33 artış izlendi.

Temmuz ayına en belirgin artış enflasyonunun 19 aylık zirveye ulaştığı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. Tekstilde ise nihai ürün fiyatlarının artış hızı keskin bir yavaşlama göstermesine rağmen yine de yüksek düzeyde gerçekleşti. İstihdam hacmindeki en belirgin düşüşler ise giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde görüldü. Firmalar satın alma faaliyetleri konusunda genel olarak temkinli davranırken, yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları büyümeye sinyali verdi. Gıda firmaları girdi alımlarını değiştirmeyen, geri kalan yedi sektörün tamamında satın alma hacmi düşüş kaydetti.